

Brussell, is-27 ta' April 2018
Rev1

AVVIŻ LILL-PARTIJET IKKONĊERNATI

IL-HRUĠ TAR-RENJU UNIT U S-SUQ INTERN TAL-ENERĠIJA

Fid-29 ta' Marzu 2017, ir-Renju Unit ressaq in-notifika tal-intenzjoni tiegħu li johroġ mill-Unjoni skont l-Artikolu 50 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Dan ifisser li, sakemm ma jkunx hemm ftehim ratifikat dwar il-ħruġ¹ li jstabbilixxi data oħra, il-ligi primarja u sekondarja kollha tal-Unjoni tiegħaf tapplika għar-Renju Unit mit-30 ta' Marzu 2019, 00:00h (CET) ("id-data tal-ħruġ")². Ir-Renju Unit imbagħad isir "pajjiż terz"³.

It-tnejn għall-ħruġ mhijiex biss kwistjoni f'idejn l-awtoritajiet tal-UE u dawk nazzjonali iżda wkoll għall-partijiet privati.

Fl-isfond tal-inċertezzi konsiderevoli, b'mod partikolari f'dak li jikkonċerna l-kontenut ta' ftehim eventwali dwar il-ħruġ, il-partijiet ikkonċernati huma mfakkra bir-riperkussjonijiet legali, li jeħtieġ li jiġu kkunsidrati meta r-Renju Unit isir pajjiż terz.

Sakemm ma jkunx hemm arrangament tranżitorju, li jista' jkun inkluż fi ftehim eventwali dwar il-ħruġ, b'seħħ mid-data tal-ħruġ, ir-regoli tal-UE fil-qasam tar-regolament dwar is-suq tal-enerġija⁴ ma jibqgħux japplikaw għar-Renju Unit. Dan iwassal, b'mod partikolari, għall-konsegwenzi li ġejjin:

¹ Għaddejjin negozjati mar-Renju Unit bil-ħsieb li jintlaħaq ftehim dwar il-ħruġ.

² Barra minn hekk, f'konformità mal-Artikolu 50(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, il-Kunsill Ewropew, bi ftehim mar-Renju Unit, jista' b'mod unanimu jiddeċiedi li t-Trattati jieqfu japplikaw f'data aktar tard.

³ Pajjiż terz huwa pajjiż mhux membru tal-UE.

⁴ Id-Direttiva 2009/72/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-elettriku (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 55); Id-Direttiva 2009/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-regoli komuni għas-suq intern tal-gass naturali (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 94); ir-Regolament (KE) Nru 713/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 li jstabbilixxi Aġenzija għall-Koperazzjoni tar-Regolaturi tal-Enerġija (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 1); ir-Regolament (KE) 714/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar kondizzjonijiet għall-aċċess għan-networks għall-bdil bejn il-fruntieri fl-elettriku (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 15); ir-Regolament (KE) 715/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-kondizzjonijiet għall-aċċess għan-networks ta' trażmissjoni tal-gass naturali (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 36), ir-Regolament (UE) Nru 1227/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-integrità u t-trasparenza tas-swieq tal-enerġija bl-ingrossa (ĠU L 326, 8.12.2011, p.1).

1. KUMPENS BEJN L-OPERATORI TAS-SISTEMA TA' TRAZMISSJONI (TSOs-TRANSMISSION SYSTEM OPERATORS)

Ir-Regolament (KE) Nru 714/2009⁵ jistabbilixxi l-prinċipji għal mekkanizmu ta' kumpens bejn l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni u għall-ħlasijiet għall-aċċess għan-networks.

Fuq il-bażi ta' dawk il-prinċipji, ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 838/2010⁶ jipprevedi li TSOs tal-UE jirċievu kumpens għall-ospitar fin-networks tagħhom ta' flussi transkonfinali tal-elettriku. Dan il-kumpens jissostitwixxi ħlasijiet espliciti għall-użu ta' interkonnnetturi.

Rigward l-importazzjonijiet u l-esportazzjonijiet tal-elettriku minn u lejn pajjizi terzi, ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 838/2010⁷ jistabbilixxi li l-pajjizi terzi kollha li ma adottawx ftehim li jipprevedi l-applikazzjoni tal-ligi tal-Unjoni għandhom iħallsu għad-dritt għall-użu ta' sistema ta' trażmissjoni fuq l-importazzjonijiet u l-esportazzjonijiet skedati kollha tal-elettriku. Mid-data tal-ħruġ, din id-dispożizzjoni se tapplika għall-importazzjonijiet tal-elettriku mir-Renju Unit u l-esportazzjonijiet tal-elettriku lejn ir-Renju Unit.

2. INTERKONNETTIVITÀ

Il-legiżlazzjoni tal-UE dwar is-suq tal-gass u l-elettriku tistabbilixxi regoli dwar l-allokkazzjoni tal-kapaċità ta' interkonnnessjoni u tipprevedi mekkanizmi li jiffaċilitaw l-implimentazzjoni tagħhom. B'mod partikolari:

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2016/1719⁸ jistabbilixxi pjattaforma unika biex jalloka bil-quddiem il-kapaċitajiet ta' interkonnnessjoni tat-TSOs. Din tipprovdi punt ċentrali ta' kuntatt għal parteċipanti fis-suq għall-prenotazzjoni ta' kapaċitajiet ta' trażmissjoni fit-tul fl-UE kollha.
- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2017/2195⁹ jistabbilixxi l-pjattaformi tal-ibbilanċjar Ewropej għall-iskambju ta' prodotti tal-ibbilanċjar standard. Bħala punti uniċi ta' kuntatt, huma jippermettu lit-TSOs tal-UE jfornu ruħhom b' enerġija tal-ibbilanċjar fi żmien qasir min-naħa l-oħra tal-fruntieri.

⁵ Ir-Regolament (KE) 714/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar kondizzjonijiet għall-aċċess għan-networks għall-bdil bejn il-fruntieri fl-elettriku (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 15; ara b'mod partikolari l-Artikoli 13 u 14).

⁶ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 838/2010 tat-23 ta' Settembru 2010 dwar l-iffissar ta' linji gwida għall-mekkanizmu ta' kumpens lil operaturi tas-sistemi ta' inter-trażmissjoni u għal approċċ regolatorju komuni għal-ħlasijiet tat-trażmissjoni (ĠU L 250, 24.9.2010, p.5); ara b'mod partikolari l-Anness A, il-punti 2 u 3.

⁷ L-Anness A, il-punt 7 tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 838/2010.

⁸ Ara l-Artikoli 48 sa 50 tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2016/1719 tas-26 ta' Settembru 2016 li jistabbilixxi linja gwida dwar l-allokkazzjoni bil-quddiem tal-kapaċità (ĠU L 259, 27.9.2016, p.42).

⁹ Ara l-Artikoli 19 sa 21 tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2017/2195 tat-23 ta' Novembru 2017 li jistabbilixxi linja gwida dwar l-ibbilanċjar tal-elettriku (ĠU L 312, 28.11.2017, p.6).

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2015/1222¹⁰ jistabbilixxi l-akkoppjament ġurnata bil-quddiem u fl-istess ġurnata tas-swieq tal-elettriku tal-UE. Huwa jassisti lill-partecipanti tas-suq biex jorganizzaw tranzazzjonijiet bl-ingrossa ta' enerġija elettrika transkonfinali fl-UE qrib iż-żmien tal-konsenja. L-akkoppjamenti ġurnata bil-quddiem u fl-istess ġurnata huma strumenti essenzjali għall-integrazzjoni tas-suq intern tal-elettriku tal-UE. Ir-Regolament (UE) 2015/1222 jipprevedi wkoll rekwiżiti komuni għall-ħatra ta' operaturi nominati tas-suq tal-elettriku (NEMOs - nominated electricity market operators) fl-akkoppjament tas-swieq. Fost il-kompiti tagħhom huma jirċievu l-ordnijiet minn partecipanti tas-suq, għandhom irresponsabbiltà generali għar-rikonċiljazzjoni u l-allokkazzjoni ta' ordnijiet b'konformità mar-rizultati tal-akkoppjament singolu ta' ġurnata bil-quddiem u tal-istess ġurnata, jippubblikaw il-prezzijiet u jipprovdu s-saldu u l-ikklerjar ta' kuntratti li jirriżultaw min-negożjar skont il-ftehimiet u r-regolamenti tal-partecipanti rilevanti. In-NEMOs huma intitolati li joffru s-servizzi tagħhom fi Stati Membri barra minn dawk li jkunu nominati fihom.

Mid-data tal-ħruġ, operaturi bbażati fir-Renju Unit se jieqfu jipparteċipaw fil-pjattaforma unika ta' allokkazzjoni għall-kapaċità ta' allokkazzjoni bil-quddiem, fil-pjattaformi tal-ibbilanċjar Ewropej u fl-akkoppjament ġurnata bil-quddiem u fl-istess ġurnata. NEMOs ibbażati fir-Renju Unit se jsiru operaturi ta' pajjiżi terzi u mhux se jibqgħu intitolati li jwettqu servizzi ta' akkoppjament tas-swieq fl-UE.

3. NEGOZJAR TAL-ELETTRIKU U TAL-GASS

Ir-Regolament (UE) 1227/2011¹¹ jipprojbixxi abbużi tas-suq fuq swieq tal-elettriku u tal-gass bl-ingrossa. Sabiex il-prosekuzzjoni tal-abbużi tas-suq tkun effettiva, l-Artikolu 9(1) tar-Regolament (UE) 1227/2011 jesigi li l-partecipanti fis-suq ibbażati fl-UE jirreġistraw mal-awtorità regolatorja nazzjonali tal-enerġija tagħhom. Il-partecipanti fis-suq minn pajjiżi terzi huma meħtieġa jirreġistraw mal-awtorità regolatorja nazzjonali tal-enerġija ta' Stat Membru li fih ikunu attivi.

Mid-data tal-ħruġ, il-partecipanti fis-suq ibbażati fir-Renju Unit se jsiru partecipanti ta' pajjiżi terzi. Konsegwenza ta' dan, skont l-Artikolu 9(1) tar-Regolament (UE) 1227/2011, il-partecipanti bbażati fir-Renju Unit li jixtiequ jkomplu jinnegożjaw prodotti tal-enerġija tal-UE bl-ingrossa mid-data tal-ħruġ se jeħtieġilhom jirreġistraw mal-awtorità regolatorja nazzjonali tal-enerġija tal-Istat Membru li fih ikunu attivi. Skont l-Artikolu 9(4) tar-Regolament (UE) 1227/2011, il-formola ta' reġistrazzjoni trid titressaq qabel ma tibda t-tranzazzjoni li jeħtieġ li tiġi rrapportata.

L-awtorità regolatorja nazzjonali li tirreġistra partecipanti fis-suq mir-Renju Unit hija responsabbli biex tiżgura li d-dispożizzjonijiet tal-infurzar skont l-Artikolu 13 sa 18 tar-Regolament (UE) 1227/2011 ikunu jistgħu jiġu applikati b'mod effettiv.

¹⁰ Ara l-Kapitoli 5 u 6 tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2015/1222 tal-24 ta' Lulju 2015 li jistabbilixxi Linja Gwida dwar l-allokkazzjoni tal-kapaċità u l-ġestjoni tal-kongestjoni (GU L 197, 25.7.2015, p. 24).

¹¹ Ir-Regolament (UE) Nru 1227/2011 tal-Parlament Ewropej u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-integrità u t-trasparenza tas-swieq tal-enerġija bl-ingrossa (GU L 326, 8.12.2011, p. 1).

4. INVESTIMENTI F'OPERATORI TAS-SISTEMA TA' TRAZMISSJONI

Id-Direttiva (UE) 2009/72/KE¹² u d-Direttiva (UE) 2009/73/KE¹³ jipprevedu ċ-ċertifikazzjoni tat-TSOs. Skont l-Artikolu 11 tad-Direttiva (UE) 2009/72/KE u d-Direttiva (UE) 2009/73/KE, iċ-ċertifikazzjoni ta' TSO li hija kkontrollata minn persuna jew persuni minn pajjiż terz hija soġġetta għal regoli speċifiċi. B'mod partikolari, id-Direttivi jeħtieġu li l-Istati Membri u l-Kummissjoni jivvalutaw jekk l-għoti ta' ċertifikazzjoni lill-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni kkonċernat ikkontrollat minn persuna jew persuni minn pajjiż terz iqiegħedx f'riskju s-sigurtà tal-provvista tal-enerġija tal-Istat Membru u tal-UE.

TSOs ikkontrollati fid-data tal-ħruġ minn investituri mir-Renju Unit huma TSOs ikkontrollati minn persuni minn pajjiż terz. Biex daww it-TSOs ikomplu l-attività tagħhom fl-UE, huma jeħtieġu ċertifikazzjoni f'konformità mal-Artikolu 11 tad-Direttiva (UE) 2009/72/KE u tad-Direttiva (UE) 2009/73/KE. L-Istati Membri jistgħu jirrifjutaw iċ-ċertifikazzjoni fejn l-għoti taċ-ċertifikazzjoni jhedded is-sigurtà tal-provvista tal-Istat Membru.

5. KONDIZZJONIJET GHALL-GHOTI U L-UŻU TA' AWTORIZZAZZJONIJET GHALL-PROSPETTAR, L-ESPLORAZZJONI U L-PRODUZZJONI TA' IDROKARBURI

Id-Direttiva (UE) 94/22/KE¹⁴ tistabbilixxi r-regoli għall-awtorizzazzjoni tal-prospettar, l-esplorazzjoni u l-produzzjoni ta' idrokarburi. Hija tiżgura, fost l-oħrajn, li l-proċeduri jkunu miftuħa għall-entitajiet kollha u li l-awtorizzazzjonijiet jingħataw fuq il-bażi ta' kriterji oġġettivi u ppubblikati. Skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 2(2) tad-Direttiva (UE) 94/22/KE, l-Istati Membri jistgħu jiċhdu, fuq il-bażi ta' sigurtà nazzjonali, l-aċċess għal daww l-attivitàjiet u l-eżerċitar tagħhom lil kwalunkwe entità li hija effettivament ikkontrollata minn pajjiżi terzi jew minn ċittadini ta' pajjiżi terzi.

Mid-data tal-ħruġ, it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 2(2) tad-Direttiva (UE) 94/22/KE japplika meta l-awtorizzazzjonijiet ikunu ngħataw jew jintalbu biex jingħataw lil entità li hija effettivament ikkontrollata mir-Renju Unit jew minn ċittadini tar-Renju Unit.

Is-sit web tal-Kummissjoni dwar il-politika tal-enerġija (<https://ec.europa.eu/energy/en/home>) jipprovdi informazzjoni ġenerali. Daww il-paġni jiġu aġġornati b'informazzjoni addizzjonali, fejn meħtieġ.

¹² Id-Direttiva 2009/72/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-elettriku (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 55).

¹³ Id-Direttiva 2009/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-regoli komuni għas-suq intern tal-gass naturali (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 94).

¹⁴ Id-Direttiva 94/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 1994 dwar il-kondizzjonijiet għall-għoti u l-użu ta' awtorizzazzjonijiet għall-prospettar, esplorazzjoni u produzzjoni ta' idrokarburi (ĠU L 164, 30.6.1994, p. 3).

Il-Kummissjoni Ewropea
Id-Direttorat Ġenerali għall-Energija